

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobkyně: **Ekofarma Stupava s. r. o.**, IČO: 05962897
se sídlem Stupava č. p. 136, Stupava
zastoupená Mgr. Pavlem Starostou, advokátem
se sídlem Štěpská 380/0, Vizovice

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2021, č. j. MZE-51512/2021-14132,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „prvostupňový správní orgán“ nebo „SZIF“) rozhodnutím ze dne 10. 2. 2021, č. j. SZIF/2021/0121839 (dále jen „prvoinstanční

rozhodnutí“), uložil žalobkyni povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 283 797,76 Kč, které jí byly poskytnuty jako dotace v rámci opatření ekologické zemědělství pro rok 2019, neboť kontrolou na místě zahájenou dne 14. 5. 2020 byl prvostupňovým správním orgánem zjištěn výskyt neobhospodařované plochy, v důsledku čehož byl konstatován rozdíl mezi výměrou plochy deklarovanou žalobkyní v její žádosti o dotaci a výměrou plochy skutečně zjištěnou. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž rozhodl žalovaný tak, že odvolání žalobkyně zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného brojí žalobkyně podanou žalobou.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že podle čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 přesáhne-li zjištěný rozdíl mezi plochou ohlášenou pro účely jakéhokoli režimu nebo opatření podpory na plochu a plochou zjištěnou 50 %, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout, přičemž příjemce dotace musí navíc uhradit další sankci rovnající se výši podpory, která odpovídá rozdílu mezi ohlášenou a zjištěnou plochou. Žalobkyni byla poskytnuta dotace na ostatní sady a na krajinnotvorné sady, kdy při provedené kontrole zahájené dne 14. 5. 2020 byl u ostatních sadů zjištěn rozdíl mezi plochou deklarovanou (21,93 ha) a plochou zjištěnou (2,89 ha) ve výši 658,8 % a u krajinnotvorných sadů činil tento rozdíl mezi plochou deklarovanou (11,4 ha) a plochou zjištěnou (0,0 ha) 100 %. Z uvedeného důvodu žalovaný konstatoval, že prvostupňový správní orgán rozhodl správně o navrácení celé neoprávněně vyplacené dotace. Co se týče žalobkyní tvrzené dobré víry v její postup s ohledem na totožný způsob čerpání dotace předchozím uživatelem pozemků, k tomu žalovaný konstatoval, že kontrolní nález neobhospodařované plochy se vztahuje ke konkrétní žádosti o poskytnutí dotace v daném roce, přičemž žalobkyně prvostupňovému správnímu orgánu neohlásila žádný převod již existujícího závazku mezi ní a předchozím uživatelem společností ZEAS Bánov, a. s. ve smyslu § 8 nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění účinném do 31. 12. 2019 (dále jen „nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství“). Ohledně žalobkyní tvrzeného zásahu do jejího vlastnického práva dle čl. 11 Listiny uložení nepřiměřené sankce žalovaný uvedl, že v případě zjištění rozdílné výměry oproti výměře deklarované v jednotné žádosti je další postup stanoven čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, který neumožňuje užít správního uvážení a sankci snížit. S ohledem na výše uvedené neshledal žalovaný odvolání žalobkyně důvodným a rozhodl tak, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně v žalobě namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaný odmítl provést a přihlídnout v průběhu řízení k žalobkyní navrženým důkazním prostředkům. Žalobkyně předmětné pozemky převzala do užívání v dubnu 2019, proto v souvislosti se závěrem prvostupňového správního orgánu ohledně dlouhodobého neobhospodařování předmětných pozemků zjištěného při kontrole v roce 2020 navrhovala k důkazu dokumenty týkající se výsledků kontrol předmětných pozemků z předchozích let. Tyto však žalovaný, resp. prvostupňový správní orgán v řízení nezajistil a neprovedl, přestože takové důkazní prostředky mohly jednak vyvrátit výsledky kontroly v nyní posuzované věci ohledně dlouhodobosti neobhospodařování pozemků ze strany žalobkyně, když tato je užívala pouze jeden rok, a dále měly být zohledněny při stanovení výše sankce a výše prostředků, které má žalobkyně vrátit. Žalobkyně je toho názoru, že bylo-li prvostupňovým správním orgánem v roce 2020 zjištěno dlouhodobé neobhospodařování

pozemků v souladu s pravidly, byl prvostupňový správní orgán povinen zahájit řízení nejen vůči žalobkyni, ale rovněž i ve vztahu ke třetím osobám, které na pozemcích hospodařily před žalobkyní.

4. Žalobkyně je dále přesvědčena, že při stanovení sankce nebylo správními orgány použito správní uvážení a nebylo přihlédnuto zejména k délce tvrzeného neobhospodařování pozemků ze strany žalobkyně, čímž došlo k zásahu do jejího vlastnického práva ve smyslu čl. 11 Listiny. Žalobkyně na převzatých pozemcích hospodařila ve shodném režimu jako její právní předchůdci a při podání jednotné žádosti na poskytnutí dotací vycházela z předchozích žádostí těchto předchůdců. S ohledem na tuto skutečnost byla žalobkyně v dobré víře, že předmětné pozemky jsou způsobilé a jsou obhospodařovány v souladu s příslušnými pravidly, když minimálně kontroly v rámci režimu ekologického zemědělství probíhají každoročně.
5. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě nejprve shrnul okolnosti předcházející vydání prvoinstančního rozhodnutí a dále uvedl, že žaloba vychází primárně z nepochopení principu poskytování dotací na zemědělské plochy a snahy žalobkyně přenést principy správního trestání na problematiku poskytování dotací. K námitkám žalobkyně vztahujícím se k neprovedeným důkazním prostředkům žalovaný uvedl, že shodné námitky již vypořádal prvostupňový správní orgán v prvoinstančním rozhodnutí, přičemž z obsahu jejich vypořádání je zřejmé, že tyto (jakož i navrhané doplnění dokazování) jsou pro účely nyní posuzované věci irelevantní. Žalobkyně se podáním žádosti o dotaci zavázala plnit v roce 2019 na deklarovaných dílech půdních bloků jednotlivé podmínky stanovené příslušným nařízením vlády pro poskytnutí platby, kdy délka užívání kontrolovaných půdních bloků žalobkyní stejně jako dotace poskytnuté předchozím uživatelům jsou pro řízení o vrácení dotace bezpředmětné. Kontrolní nález neobhospodařované plochy se vztahuje ke konkrétní žádosti o poskytnutí dotace v daném roce a je zřejmé, že žalobkyně sama v předmětném roce neobhospodařovala pozemky v souladu s pravidly tak, jak se pro daný rok zavázala podáním žádosti o dotaci. Pro nevydání napadeného rozhodnutí pak není důvodem ani způsob užívání dílů půdních bloků předchozími uživateli. Žalobkyně neohlásila prvostupňovému správnímu orgánu jakýkoliv převod již existujícího dotačního závazku mezi ní a původním uživatelem společností ZEAS Bánov, a. s. ve smyslu § 8 odst. 3 nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, proto dotační žádosti ani kontrolní protokoly evidované prvostupňovým správním orgánem ke společnosti ZEAS Bánov, a. s. z pohledu žalovaného nesouvisí se správním řízením v nyní posuzované věci. Pro úplnost pak žalovaný uvedl, že ačkoliv bylo ze shodných důvodů jako v nyní posuzované věci se společností ZEAS Bánov, a. s. zahájeno vratkové řízení, pokládá žalovaný nadále tohoto předchůdce a žalobkyni za navzájem nesouvisející žadatele, kteří samostatně v různých letech podali žádosti o poskytnutí dotace, přičemž oba byli povinni své pozemky zemědělsky obhospodařovat.
6. Ohledně žalobkyní tvrzené dobré víry ve vztahu k postupu ve shodném režimu jako její předchůdci žalovaný uvedl, že dobrá víra nezabývá žalobkyni povinností plnit dotační podmínky v roce, v němž žádá o dotaci. Žalobkyně porušila podmínky hospodaření stanovené nařízením vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství a není tak dán žádný relevantní důvod k neuložení povinnosti žalobkyni dotaci vrátit. Upozorňuje-li pak žalobkyně v této souvislosti na každoroční kontroly v rámci režimu ekologického zemědělství, k tomu žalovaný uvádí, že žalobkyně zaměňuje kontroly podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (dále jen „zákon o ekologickém zemědělství“),

kterým podléhají osoby hospodařící jako ekologičtí zemědělci, a kontroly dle nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství. Kontroly prováděné dle zákona o ekologickém zemědělství totiž nehodnotí ani neověřují plnění podmínek týkajících se obhospodařování zemědělských ploch stanovených nařízením vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství.

7. Co se týče námitky žalobkyně týkající se aplikace správního uvážení při stanovení výše sankce, k tomu žalovaný uvedl, že při rozhodování postupoval podle přímo aplikovatelného Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, který ve svém čl. 19 odst. 2 ukládá předepsaný postup v případě rozdílu mezi žadatelem ohlášenou a při kontrole zjištěnou plochou skutečně splňující podmínky pro poskytnutí dotace. Prvostupňový správní orgán tento postup v prvoinstančním rozhodnutí dodržel, přičemž citované nařízení naopak jakékoliv užití správního uvážení vylučuje. Dále žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 6 As 253/2019-27, uvedl, že v oblasti dotací a stanovení výše sankce (výše vrácené částky dotace) se principy správního trestání neaplikují, proto namítala-li žalobkyně v souvislosti s uložením povinnosti vrátit finanční prostředky zásah do vlastnického práva dle čl. 11 Listiny, není takové tvrzení s ohledem na právě uvedené pravdivé.
8. V závěru žalovaný navrhl, aby soud ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) spojil ke společnému jednání řízení vedená pod sp. zn. 5 A 124/2021 a sp. zn. 5 A 125/2021, neboť se jedná o řízení s totožnými účastníky, která spolu skutkově souvisí.

III. Posouzení žaloby

9. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná.
10. Městský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž městský soud vycházel, a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Zároveň nebylo navrženo provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovaným.
11. Před vypořádáním žalobních bodů městský soud uvádí, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na zásadě, že je to žalobkyně, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobkyni žalobní argumentaci dotvářel. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta jedné ze stran sporu (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2132/2011 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2022, č. j. 8 Azs 94/2022-30).

12. Městský soud rovněž připomíná, že pokud žalobkyně v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Městský soud se tak mohl věnovat žalobkyní uváděným skutečnostem pouze v míře obecnosti, v jaké je sama žalobkyně vznesla (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015-31). Soud proto s přihlédnutím k naposledy uvedeným judikатурním východiskům za dané situace předesílá, že se ztotožnil s argumentací, kterou již dříve, v návaznosti na námitky žalobkyně uvedl ministr žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud uvádí, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu není vadou rozhodnutí soudu, když v podrobnostech odkáže na rozhodnutí správního orgánu, panuje-li mezi názorem soudu a odůvodněním napadeného rozhodnutí shoda (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, nebo ze dne 20. 1. 2023, č. j. 8 Afs 92/2022-239).
13. Poskytování dotace v rámci opatření ekologického zemědělství je podle § 6 nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství vázáno na podání žádosti o poskytnutí dotace pro konkrétní rok. Podle citovaného ustanovení žadatel doručí žádost o poskytnutí dotace v rámci opatření ekologické zemědělství SZIF na SZIF vydaném formuláři pro příslušný kalendářní rok v rámci jednotné žádosti, a to do 15. května příslušného kalendářního roku, za který má být dotace poskytnuta. V žádosti o dotaci na příslušný kalendářní rok žadatel uvede u každého dílu půdního bloku druh zemědělské kultury, na který požaduje dotaci a který je zároveň veden ke dni doručení žádosti o dotaci v evidenci využití půdy. Žádost o dotaci lze podat na díl půdního bloku s druhem zemědělské kultury (a) trvalý travní porost, (b) standardní orná půda, (c) travní porost, (d) úhor, (e) ovocný sad, (f) vinice, (g) chmelnice, nebo (h) jiná trvalá kultura; na tento díl půdního bloku lze žádost o dotaci podat, je-li na celém dílu půdního bloku současně vymezen ekologicky významný prvek krajiny tvorný sad. Součástí žádosti o dotaci na příslušný kalendářní rok je pak mimo jiné rovněž údaj o výměře jednotlivých dílů půdních bloků nebo jejich částí vedených v evidenci využití půdy na žadatele. Z § 6 dotačního nařízení tak vyplývá, že pro účely poskytnutí dotace je rozhodující i údaj o výměře jednotlivých dílů půdních bloků nebo jejich částí vedených v evidenci využití půdy.
14. Podle § 9 odst. 1 písm. c) bodu 1. nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství *dotace se poskytne žadateli v plné výši podle § 18, jestliže žadatel hospodaří a zaváže se hospodařit v souladu s pravidly podmíněnosti uvedenými v nařízení vlády upravujícím pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům.*
15. Podle § 9 odst. 2 věty první nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství *při posuzování užívané výměry zemědělské půdy a druhu zemědělské kultury podle evidence využití půdy je rozhodné období ode dne doručení žádosti o dotaci do 31. prosince příslušného kalendářního roku.*
16. Podle § 3a odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“), *evidence využití půdy slouží k ověřování správnosti údajů uvedených v žádosti, jejichž předmětem je dotace podle § 3 odst. 5 písm. a), ke kontrolám plnění podmínek poskytnutí dotace, pro evidenci ekologického zemědělství, pro evidenci ovocných sadů, pro evidenci pěstování geneticky modifikované odrůdy (§ 2i), pro uplatnění nároku na vrácení*

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

spotřební daně, pro evidenci pěstování máku setého a konopí a pro evidenci území určeného k řízeným rozlivům povodní.

17. Podle § 3 odst. 5 písm. a) zákona o zemědělství *jestliže se dotace poskytuje, případně podmínka jejího poskytnutí se vztahuje na zemědělskou půdu, popřípadě na zalesněnou půdu, která byla v evidenci půdy podle § 3a vedena jako zemědělsky obhospodařovaná půda se zemědělskou kulturou stanovenou nařízením vlády podle § 3i, při rozhodování o poskytnutí dotace vychází příslušný orgán z evidence využití půdy vedené podle tohoto zákona, přičemž nepřiblíží k údajům o výměře parcel a druhu pozemků vedených podle zvláštního právního předpisu.*
18. Podle čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 přesahuje-li rozdíl mezi nahlášenou a zjištěnou plochou 50 %, nelze podporu na plochu poskytnout. Příjemce dotace musí navíc uhradit další sankci rovnající se výši podpory, která odpovídá rozdílu mezi ohlášenou plochou a plochou zjištěnou. Ze znění a obsahu citovaného článku tak vyplývá, že odpovědnost za uvedení správného údaje v žádosti o dotaci je objektivní, přičemž otázka zavinění a tím méně jeho stupeň (úmysl či nedbalost) nejsou v této souvislosti rozhodující.
19. S ohledem na výše uvedené se městský soud neztotožňuje s námitkou žalobkyně spočívající v tom, že měl žalovaný provést a přihlédnout k jí navrhovaným důkazním prostředkům v podobě záznamů z výsledků kontrol dotčených pozemků z let předcházejících převzetí těchto pozemků žalobkyní. Předmětné výsledky kontrol z předchozích let byly pro závěr ohledně neoprávněného čerpání dotace žalobkyní irelevantní, neboť nebyly jakkoliv způsobilé projevit se na prvostupňovém správním orgánem zjištěném skutkovém stavu. V tomto směru se městský soud plně ztotožňuje se závěry žalovaného, že podáním žádosti o dotaci to byla žalobkyně, kdo se zavázal plnit na deklarovaných dílech půdních bloků v roce, na který dotaci žádala, jednotlivé podmínky stanovené příslušným nařízením vlády.
20. Městský soud zdůrazňuje, že skutkový stav nebyl mezi účastníky sporný, liší se pouze jejich pohled na hodnocení otázky ohledně dlouhodobého neobhospodařování ploch, na něž žalobkyně dotaci čerpala, přičemž žalobkyně ani nikterak nepopírá, že by dotčené pozemky neobhospodařovala, když ve svém návrhu na doplnění dokazování ze dne 22. 9. 2020 výslovně uvedla, že si je vědoma stavu pozemků. Je-li však podmínkou čerpání dotace skutečnost, že jsou v žádosti žalobkyní deklarované pozemky z její strany zemědělsky obhospodařovány způsobem předpokládaným v § 11 a § 17 nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, nemůže se žalobkyně z neplnění těchto podmínek vyvinut tím, že poukáže na zemědělskou činnost vykonávanou předchozím uživatelem pozemků a zároveň výslovně potvrdit, že jí deklarované plochy v rozporu s pravidly sama nikterak neobhospodařuje. Z dikce shora citovaných ustanovení zákona totiž bez dalšího vyplývá, že dotace je vázána na osobu žadatele, proto je to také žadatel, kdo je povinen plnit podmínky, k nimž se podáním žádosti zavázal. Zároveň nedošlo v případě žalobkyně k převzetí závazku původního uživatele způsobem předvídaným v § 8 nařízení vlády o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, což vyplývá rovněž ze samotné žádosti o poskytnutí dotace, v níž žalobkyně žádá o nové zařazení. Odvolává-li se žalobkyně na předchozího uživatele pozemků s tím, že tento rovněž čerpal ve shodném režimu totožnou dotaci, k tomu je nutné uvést, že činnost předchozího uživatele pozemků není předmětem nyní posuzované věci, přičemž soud ve správním soudnictví v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. chrání subjektivní veřejná práva žalobkyně a přezkoumává rozhodnutí žalovaného z hlediska namítaných konkrétních porušení těchto práv. Rozsah skutečností, které je žalobkyně jak v řízení před správními orgány, tak i v řízení před správním soudem,

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

oprávněna namítat, se přitom odvíjí od důvodu jejího účastenství v řízení před správním orgánem (rozsudek kasačního soudu ze dne 23. 2. 2021, č. j. 9 As 262/2020-30, bod [16]). Hodlá-li žalobkyně vykonávat zemědělskou činnost v určitém režimu, musí rovněž naplnit účel a smysl této činnosti. V této souvislosti městský soud podotýká, že *„účelem dotací je pomoc při činnosti zemědělského hospodářského charakteru“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2013, č. j. 2 As 125/2012-77) přičemž *„smyslem zemědělství není čerpání dotací, ale rostlinná a živočišná produkce“* (nález pléna Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 38/04). Městský soud je toho názoru, že by popíralo smysl poskytování dotací, čerpala-li by žalobkyně dotace na obhospodařování pozemků, na nichž by však fakticky žádnou zemědělskou činnost nevykonávala. Zjistil-li proto prvostupňový správní orgán při neohlášené kontrole na místě zahájené dne 14. 5. 2020 výskyt neobhospodařované plochy přesahující 50 % v rozporu se skutečnostmi deklarovanými žalobkyní v žádosti o dotaci, nikterak nepochybil, vyhodnotil-li, že na tyto plochy v souladu s čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 dotace poskytovat nelze.

21. Poukazovala-li pak žalobkyně na dobrou víru v souvislosti se zvoleným postupem, když na převzatých pozemcích hospodařila ve shodném režimu jako její předchůdci a při podání žádosti o dotaci vycházela rovněž z předchozích žádostí těchto předchůdců, ani této námitce nemůže městský soud přisvědčit. Dle ustálené judikaturní praxe je pod pojmem dobrá víra *„nutno chápat objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem. Jinými slovy, dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102). Žalobkyně tvrzenou dobrou víru ve zvolený postup dovozuje výhradně ze skutečnosti, že na pozemcích hospodařila a v případě podání žádosti postupovala jako její předchůdce. Žalobkyně nikterak netvrdí, že by si sama aktivně zjišťovala podmínky čerpání dotace, k jejichž dodržování se podáním žádosti zavázala. Je však nutné uvést, že zavazuje-li se žalobkyně k určitým povinnostem, je na žalobkyni, aby si obsah těchto přijatých závazků sama aktivně zjistila a následně se jimi řídila, bez ohledu na to, jak v totožné situaci postupoval její předchůdce. Není možné akceptovat a aprobovat přístup žalobkyně, jímž tato bez sebemenší míry obezřetnosti přijme závazek s tím, aby se při nesplnění obsahu tohoto závazku následně dovolávala toho, že pouze jednala jako předchozí uživatel půdy. Je totiž povinností každého, aby k převzatým závazkům přistupoval s potřebnou péčí, a v případě jejich nedodržení byl připraven nést následky s tím spojené. V této souvislosti městský soud pro úplnost poukazuje na skutečnost, že žalobkyně ani nevyužila možnosti dle § 3 odst. 1 věty druhé zákona o zemědělství, dle něhož *„příslušný orgán poskytuje před podáním žádosti žadatelům o dotace odbornou a poradenskou pomoc“*. Krom toho od žadatele o dotaci v podobě obchodní společnosti lze objektivně očekávat, že naplní svou povinnost přistupovat k převzetí závazků jako řádný hospodář. Pouhým odkazem na postup předchozích uživatelů půdy bez jakéhokoliv aktivního přístupu ze strany žalobkyně však nelze naplnění této základní povinnosti nepochybně dovodit, když informace o podmínkách čerpání dotace, které mohou mít vliv na další fungování žalobkyně, není možné považovat za okrajovou či pominutelnou informaci, jíž se žalobkyně neměla blíže zabývat. Konečně ze samé logiky cíle sledovaného poskytováním dotací nelze dobrou víru žalobkyně spatřovat v tom, že žalobkyně čerpá dotaci na obhospodařování konkrétní a jí deklarované půdy, na níž však fakticky žádnou zemědělskou činnost nevykonává.
22. Co se týče námitky žalobkyně ohledně použití správního uvážení v případě stanovení výše sankce a s tím souvisejícího zásahu do jejího vlastnického práva ve smyslu čl. 11 Listiny,

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

k tomu městský soud uvádí, že v nyní posuzované věci se nejedná o sankci ve smyslu uložení trestu za naplnění skutkové podstaty nějakého deliktu, nýbrž o vymezení situace, kdy dotace nebude poskytnuta. Žalobkyně nesplnila veškeré podmínky pro poskytnutí dotace, což jednak sama přiznala ve svém návrhu na doplnění dokazování ze dne 22. 9. 2020 a dále ani tuto skutečnost v podané žalobě nikterak nerozporuje. Žalobkyně rozporuje pouze otázku dlouhodobosti obhospodařování plochy, nenamítá však, že by k tomuto porušení z její strany nedošlo. V této souvislosti je třeba uvést, že čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 jasně vymezuje situace, za níž se dotace neposkytne. Dotace je formou určitého dobrodiní ze strany státu, a právě z uvedeného důvodu je její poskytnutí vázáno na dodržování přísných podmínek, přičemž v případě dotace žalobkyně odpovídá za dodržení podmínek, které se na poskytnutí dotace váží a které se zavázala dodržovat. Bylo proto povinností žalobkyně, aby plnila předem nastavená kritéria pro udělení dotace, k čemuž se podáním žádosti zavázala (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 10 Afs 158/2017-63). V návaznosti na právě uvedené městský soud uvádí, že „jelikož se v rámci řízení o poskytnutí dotace neuplatňují principy správního trestání, neboť správní orgán nezasahuje do vlastních finančních prostředků žalobce, nýbrž upravuje výši požadované podpory od státu (či Evropské unie), snížení dotace tak nemá povahu sankce v pravém slova smyslu, jelikož jde o ponechání prostředků ve státním rozpočtu; jeho účel je kompenzační, nikoliv sankční.“ (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2021, č. j. 9 A 171/2018-59). Nelze proto spatřovat v povinnosti navrácení dotace zásah do vlastnického práva žalobkyně ve smyslu čl. 11 Listiny.

23. Namítá-li žalobkyně absenci správního uvážení při stanovení výše sankce, k tomu městský soud ve shodě s žalovaným uvádí, že dikce čl. 19 odst. 2 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 jakékoliv užití správního uvážení vylučuje. Uvádí-li se v citovaném ustanovení *pokud rozdíl přesahuje 50 %, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout*, není v pravomoci správního orgánu takto určenou výši neposkytnuté dotace jakkoliv moderovat dle svého správního uvážení. S ohledem na výše uvedené žalovaný, resp. prvostupňový správní orgán nepochybil, uložil-li žalobkyni povinnost vrátit veškeré poskytnuté finanční prostředky, které byly žalobkyni poskytnuty jako dotace v rámci opatření ekologické zemědělství pro rok 2019.
24. V rámci vyjádření k žalobě navrhoval žalovaný spojení této věci a věci sp. zn. 5 A 125/2021, čemuž městský soud nevyhověl. Spojení věcí je v souladu s § 39 s. ř. s. na uvážení předsedy senátu, který není o případném procesním návrhu povinen samostatně rozhodovat (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Afs 285/2019-21).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Městský soud neseznal žádnou ze vznesených námitek důvodnou, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně úspěch v řízení neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak právo na náhradu nákladů řízení měl, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28.06.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.